

Slavnostní oheň s přednesem vítězných prací a předáváním cen proběhl za nádherného počasí nedaleko Blatné a po letech na odpoledním Trapsavutí skvěle zahrála Falešní karta. Nejvyšší cenu si odvezl Tomáš Daněk za prózu Tetička a termoprádlo, vtipně postavený příběh pojednávající o tom, co všechno může správné oblečení způsobit.

Příjemné čtení **TETIČKA A TERMOPRÁDLO** Možná, že se vám dostal do ruky sborník Akademie věd, věnovaný osobnosti a dílu PhDr. Jana Pokorného....

Ne, jinak.

Musíme začít opravdu od začátku.

A začátek byl jednou ráno na Štědrý den v prostydlém vlaku na Rakovník.

Už několikátý den mrzlo a ve vagonu to vypadalo jak v reportáži z mrazíren. Okna byla pokrytá centimetrovou vrstvou ledu a od úst nám stoupaly kotouče páry. Skoro se nám začínalo zdát, že strávit Vánoce u táboráku v Dřevíčských lesích nebude tak dobrý nápad, jak to vypadalo ve vyhřáté hospůdce.

Jedině Stanley byl v pohodě.

„Mně je akorát,“ tvrdil, „já mám termoprádlo. Báječná věc!“

„Kde´s ho koupil?“

„Nekoupil, dostal. Ušila mi ho tetička.“

„Ani jsem nevěděl, že máš tetu.“

„No, vona je to spíš prateta, nebo něco takovýho. Je to nějaká Mongolka, Kalmyčka nebo dokonce Ukrajinka. Prastrejček legionář si ji přivezl z Ruska.“

„Legionář? Tak to musí být bába starší než Metuzalém! Hodně přes sto, ne?“ řekl jsem.

„Asi jo, ale ona je to náramně nóbl dáma, to byste koukali. Celý odpoledne sedí v kavárně s paní plukovníkovou nebo paní vrchní vodovodně potrubovou, pak je přivede domů, napíšu na stůl křídou písmena a šoupou po nich hrnečky. Anebo postaví na stůl štokrle s jednou nohou kratší a kejvají s ním.“

„Tak to vyvolávají duchy! Tetička je spiritistka, co?“

„No, možná. [pornmobile](#) Ale ty podvlíkačky ušila perfektně. Tetička neměla vlastní děti a tím pádem si svý mateřský pud vybějí na mně.“

Stanley vstal, rozepnul řemen a spustil džíny ke kolenům.

Nevěřičně jsme zírali na šílené bombardáky, plné perleťových knoflíčků a všelijakých mašliček, to vše v odporně hnědožluté barvě.

„Hele, ta barva je fakt praktická,“ ušklíbl se Boris.

Stanley se nenaštal.

„Náhodou jsou skvělý. Úžasně hřejou. Tetička říkala, že je nemám svlíkat, že mě budou udržovat v stálý teplotě, a přebytek tepla, co vyroběj, vyzářej ven.“

„To je absolutní blbost!“ explodoval Boris, „Podvlíkačky nemůžou vyrábět žádný teplo, nanejvýš ho můžou izolovat! To by odporovalo všem termodynamickým zákonům.“

„Tak to neznáš tetičku,“ bránil Stanley rodinnou čarodějnici, „ta na nějaký zákony kašle!“

Boris jen obrátil oči k nebi a raději už mlčel.

Ve vagonu se trochu oteplilo, led na oknech tál a stékal v čůrcích na zem. Dovnitř zasvítilo slunce a zvedlo nám náladu.

„Konečně zatopili,“ poznamenal Boris. Kopl do radiátoru, pak se sehnul a položil na něj ruku.

„Je úplně ledový,“ podivil se. A hned zajedovatil – „To asi dělají ty Standovy rajtky!“

Vlak zastavil v Nižboru. Vystoupili jsme; u cedula, oznamující, že chůze po trati je přísně zakázána, jsme svorně prohlásili, že neumíme číst, a šlapali po kolejích dál údolím Berounky, zasněženým jak na pohlednici od Lady. Po půl hodince jsme zahruli do údolí Vůznice. Bylo tu

citelně chladněji, sem se přes vysoké stráně slunce nedostalo.

Stanley šel první a natahoval nohy, že jsme mu sotva stačili.

„Hergot, počkej na nás,“ vydechl Boris. Stanley se obrátil; sundal čepici a otíral si zpoceně čelo. Bundu měl rozepnutou a z výstřihu košile mu stoupala pára jak z přetopeného kotle.

„Jestli řekne, že to je těma bombardákama, tak ho hodíme do sněhu,“ navrhl jsem.

Došli jsme až k němu a cítili jsme, jak nás ovanul teplý vzduch

„Máte dost cukroví?“ zeptal se Stanley, „já už mám docela hlad.“

Přešlapoval ve sněhu, který pod ním tál, a křenil se na nás. Docela nás převezl!

Cesta se klikatila sem a tam, až nás zavedla ke zřícenině loveckého hrádku Jenčov. Kus za ním jsme vyšplhali do stráně a byli jsme na místě. Vyhlídlí jsme si ten koutek už na podzim a nashromáždili tady dřevo na oheň. Paseka byla otevřená k slunci a na jednom konci stál seník, ale hlavně – uprostřed louky rostl malý smrček. Právě ten nás přivedl na myšlenku strávit tu Štědrý večer. Složili jsme bágly, vytáhli krabice s ozdobami, cukrovím a vánočkou... ani na svíčky jsme nezapomněli. Ověsili jsme smrček zlatými řetězy, rozvěsili barevné koule a pár polen posloužilo jako stůl. Než jsme měli všechno připraveno, začalo se stmívat. Jen oheň se ne a ne pořádně rozhořet!

„To dříví je mokré jak hnůj,“ klel Boris.

Museli jsme do ohně pořád foukat, což nás spíš dohřálo, než hřálo. Kouř štípal do očí, ale i tak nám bylo dobře. Kolem ohně putovalo cukroví a kotlík s grogem, a Stanley, usazený rovnou do sněhu, trápil kytaru.

Nad lesem se objevily první hvězdy, a brzy jich bylo tolik, že si to průměrný měšťák nedokáže ani představit. Tichá noc, svatá noc...

„Ohó, co je tohle?!“ zařval najednou Boris. Stál nad Stanleyem a vytřeštěně ukazoval na zem. Sníh pod Standou zmizel, dokonce zmizel v metrovém okruhu od něj, a všude se ze země drala sytě zelená tráva, rozkvétaly bledule a jaterník, a když jsem na trávu položil ruku, byla vyhřátá jak za letního dne.

„Já... já nevím,“ koktal Stanley, „snad ty podvlíkačky... už vyzařují!“

„No jo, no...“ dumal Boris, „víš co? Sedni si támhle na dřevo a zkus ho vysušit, ať děláš něco pořádného.“

Přesedli jsme si. Na teplé zemi se nám sedělo příjemně, a dřevo pod Stanleyem začalo okamžitě vonět pryskyřicí. V žáru, který ze Standy sálal, polena praskala a odkapávala z nich smůla.

Už nás to nějak nevzrušovalo. Grog podle receptu zpustlýho námořníka z Brém lákavě voněl a nějaký rampouch do fernetu se vždycky našel, jen se s ním nesmělo jít moc blízko kolem Stanleyho, aby předčasně neroztál. A kouzelné termobombardáky – anebo ten fernet? - se činily, až jsme museli rozepínat bundy a stahovat svetry.

Zpívali jsme o Askaloně a jak Stará stezka vedla Oklahomou, že Řeka hučela ve stínu skal a taky že Hej hej chasa naša vyběhla ze salaša. Prostě – vánoční program.

Před půlnocí se Narodil Kristuspán veselme se, a to nás tak dojalo, že jsme po půlnoci přidali Vlajku. Do seníku jsme lezli sice poněkud vrávoravě, ale pohled na úplně zmrzlé a ojiněné seno nás uklidnil. Zaplať pámbu, tady ještě přírodní zákony platily tak, jak měly!

Zatáhl jsem zip spacáku a zahříván kilojouly z cukroví a izolován spacákem Climashield Apex jsem začal téměř okamžitě usínat. Ani nevím, jak dlouho jsem spal, když se mnou zacloumal Boris.

„Hele, Tome, nevidíš nic?“ šeptal.

Posadil jsem se a málem zařval hrůzou. Přede mnou visel příšerný obličej, složený z bílých a

černých skvrn – až mně došlo, že to je Boris, a že si na obličej svítí zespoda baterkou.

„Dej to světlo pryč, proboha, nebo mě z tebe raní mrtvice. Co mám vidět?“

„To je to, že není vidět nic. Hele, měla by se nám tvořit pára u pusy, ne? A nic, tady je snad dvacet stupňů! Co se to tu děje?“ skuhral Boris a mně se zdálo, že slyším z jeho hlasu paniku. Ale měl pravdu, seník byl příjemně vyhřátý, i když mezi plaňkami stěn byly mezery, že by se jimi dala prostrčit ruka.

Posvítili jsme na Stanleye – spokojeně pochrupeval, košili rozepnutou až do pasu a zmuchlaný spacák pod hlavou. Ani do něj nezalez!

„To není pravda, to se mi jen zdá!“ lkal Boris, „pojd' ven!“

Vylezli jsme ze seníku – a venku se teprve děly věci!

Teplé, které se valilo z boudy všemi otvory, bylo málem vidět. V okruhu deseti metrů sních zmizel. V husté trávě kvetly bledule a petrklíče, třezalka, třemdava bílá, ba dokonce i ovsík vyvýšený! Nad květy se třepotali motýli a všude lezla spousta ještě poněkud rozespaleho hmyzu, všichni ti kovařící, tesařící a co já vím, třeba i zámečníci. Ze tmy lesa svítily desítky párů zelených očí, jak teplo a vůně trávy přilákaly zvěř. A oáza léta uprostřed sněhu stále rostla! Zalapali jsme po dechu.

„Stanley!“ zařval Boris najednou. Vrhli jsme se k boudě a vletěli dovnitř.

Byl nejvyšší čas. Žhavý vzduch se hromadil pod střechou a trámký krovu začínaly uhelnatět. Vytáhli jsme Stana ven vteřinu před tím, než bouda vzplála, vlastně doslova vybuchla. Oheň z ní vytryskl jak voda z houby a nad les se vznesla žhavá plamenná koule.

„Vykašlete se na věci, musíme pryč!“ křičel Boris. Uháněli jsme lesem a za námi se valila vlna ohně jak povodeň. Vyběhli jsme z lesa a otočili se. Snad hektar porostu hořel jak svíce, koruny stromů se zmítaly v proudu vzduchu a dřevo praskalo jak granáty.

Ale žár už zasahoval i místo, kde jsme stáli.

„Přes rybník! Tam se oheň nedostane!“

Běželi jsme dál a led nám křupal pod nohama. Najednou zazněl zoufalý výkřik a hned na to šplouchnutí. Ohlédli jsme se – pod Stanleyem roztál led a kamarád nám zmizel pod vodou. Spustili jsme se na všechny čtyři a pomalu se plížili k otvoru. Z černé hladiny vystupovalo množství bublin... ale nebyly to vzduchové bubliny! Ta voda vařila! Hladina poklesla a najednou se objevil Stanley. Stál po prsa ve vodě, zmateně se rozhlížel a kolem něj plavaly uvažené ryby. Hladina klesala stále rychleji...

Podvlíkačky, ve snaze uchránit svého nositele před prochlazením, jely na plný výkon a rybník se vypařoval!

Kolem Stanleyho se vytvořila ohromná koule páry a mlhy. Světlo požáru se v ní lámalo a objevila se duha, hrající fantastickými barvami jak obraz surrealistického umělce.

Jenže pak se s námi led prolomil a my spadli do bahna, které bleskurychle uschlo a vytvořila se na něm tvrdá, rozpukaná krusta. Popadli jsme Stana za ruce a vlekli ho pryč. Vyběhli jsme na hráz a dřevěné stavidlo okamžitě vzplálo, jen jsme se k němu přiblížili. Mokrá prkna syčela a přehřátá pára je trhala na kusy.

„Ježíšmarjá, svlíkni to!“ řval Boris.

Stanley roztřeseně shodil džíny. Servali jsme z něj ten žárodějný kus prádla a pak jsme látku škubali na kusy, dupali po ní a tloukli do ní kamením...

A najednou bylo po všem.

Na hrázi ležely jen ubohé cáry, zašlapané do bláta... Les přestal hořet stejně rychle, jako vzplál a ohořelé stromy pokryla jinovatka. Krajinu zase zavalil mráz. Stanley drkotal zuby a snažil se dostat do džín. Stáhli jsme ze sebe svetry a zabalili ho do nich...

„Tak tohle teda tetička přepískla,“ usoudil Boris a rozhlédl se po zdevastovaném okolí, „kluci, musíme zmizet, než nám to někdo dá k úhradě!“ a už jsme uháněli, celí přešlí mrazem, ke vzdálenému nádraží.

Možná, že se vám dostal do ruky sborník Akademie věd, věnovaný osobnosti a dílu PhDr. Jana Pokorného. Jeho proslulá teorie vysvětlila enormně abnormální jevy v prostoru Jenčova spontánním zhroucením subminiaturní černé díry, která vyvoláním terciálních – možná, že i kvartálních – gravitačních vln deflorovala hranici hyperprostoru a zmizela v paralelním vesmíru. Matematická rovnice, popisující „fenomén Pokorného díry“ si získala celosvětové uznání a její autor je žhavým kandidátem na Nobelovu cenu.

Skutečnou pravdu známe jen my tři, ale necháváme si ji pro sebe. Stejně by nám nikdo nevěřil! Jen někdy si říkáme, co by asi Akademie dala za tu malou plechovou krabičku, ve které schováváme nepatrný cancourek žlutohnědé látky?

Jenže my ji nedáme z ruky.

Potřebujeme ji.

Na vandrech si s ní zapalujeme cigarety a někdy, za chladných nocí, si na ní uděláme svařák.

A kdo ví, k čemu by ji chtěli využívat oni! **Zlatý Trapsavec 2017**

Tomáš Tom Daněk